

Jihlavsko

sobota 21. května 2011

Odjezd: v 7:00 h od hlavního vlakového nádraží Pardubice (od předzahrádky restaurace La Rocket).

Trasa autobusu: Pardubice – Havlíčkův Brod – Jihlava – Dolní Cerekev (zde vystoupí všechny skupiny). Dále pokračuje do Kostelce, kde počká na příchod 2. skupiny. Odtud pokračuje do obce Plandry, kde počká na příchod 1. skupiny. Odtud pojedou do Jihlavy, kde přistoupí 3. skupina. Návrat do Pardubic po stejné trase. Celkem 235 km.

Odjezd zpět: v 18:00 h z Jihlavy.

Trasy jednotlivých pěších skupin:

1. skupina **Celkem: 28 km**

Postupuje z Dolní Cerekve [1] Z směrem po modré značce až k rozcestí s naučnou stezkou přírodní památky Přední skála [2]. Projde zeleně značenou naučnou stezkou (6 km) a opět se napojí na modrou, pokračuje na rozcestí s červenou, po červené pokračuje pod vrchol Čerřínek [3] (zde možnost občerstvení v turistické chatě), vystoupí na Čerřínek (761m) a po stejné cestě sestoupí zpět, dále pokračuje po červené do obce Cejle, odtud stále po červené přes Dvorce do Rantířova (Poslední možnost občerstvení - restaurace „U Golema“ není na značené cestě, ale před železničním podjezdem je třeba odbočit vpravo). V Rantířově se napojí na žlutou, po žluté pokračuje SV směrem přes přírodní rezervaci Zaječí skok [4] do obce Plandry (v obci není možnost občerstvení), kde čeká autobus. **Odjezd autobusu do Jihlavy v 17:45.**

2. skupina **Celkem: 19 km**

Postupuje po stejné trase jako 1. skupina až na Čerřínek [3]. Zde se napojí na zelenou a po ní pokračuje do obce Kostelec, kde čeká autobus. Odtud se přesune autobusem do cíle 1. skupiny do obce Plandry.

3. skupina **Celkem po turistických značkách bez prohlídky města: 10 km**

Vystoupí v Dolní Cerekvi [1] společně s 1. a 2. skupinou. Postupuje po modré až k naučné stezce. Projde okruhem naučné stezky a po modré se vrátí zpět do Dolní Cerekve. Zde nastoupí na vlak do Jihlavy (odjezdy z Dolní Cerekve: 12:46, 14:40, cena bez slevy: 30 Kč, výstupní stanice: Jihlava – město), kde pokračuje individuální prohlídkou města [5]. Náměty viz Zajímavosti na trasách. **Doporučuji vytisknout si plánec Jihlavy v propozicích.**

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 79 – Jihlavsko

Cena: členové dospělí 250,- Kč, děti 120,- Kč, ostatní 300,- Kč.

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail do zaměstnání: ehrenbergerova@szs.pardubice.cz, telefon do práce 466 050 217, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.

Trasu připravil a výlet vede: Aleš Kotyk (tel. 777 241 498 Vodafone).

Zajímavosti na trasách:

[1] **Dolní Cerekev:** Pravděpodobně založena biskupem Pelhřimem v roce 1224. Pamětihodnosti: Kostel svaté Maří Magdalény - původní dřevěný kostel byl postaven roku 1224. Po vyhoření byl postaven kamenný se hřbitovem okolo. Hřbitov byl zrušen roku 1500. V roce 1723 byl kostel téměř kompletně přestavěn. Od té doby několikrát vyhořel a prodělal množství oprav. Poslední větší oprava byla v roce 2000, kdy byly vyměněny trámy napadené dřevomorkou, interiér byl nově vymalován a byl zde umístěn také nový oltář. Nejstarší původní částí kostela je věž se čtyřmi patry, na které dříve byly hodiny.

[2] **Přední skála** je přírodní památka v nadmořské výšce 658 - 714 metrů. Oblast spravuje AOPK Havlíčkův Brod. Důvodem ochrany je zachování geologické a geomorfologické pozoruhodnosti se zbytky smíšeného lesního porostu. Přírodní památka se nachází v prostoru bočního jižního vrcholu a jihozápadního svahu stejnojmenného 712 metrů vysokého vrchu.

[3] **Přírodní park Čerřínek** pokrývá území s řadou biologicky cenných lokalit a s četnými přírodními zajímavostmi z oblasti neživé přírody. Území téměř celého parku je pokryto smíšenými lesy. V severozápadní části parku leží přírodní památka Hojkovské rašeliniště. Vyskytují se v tam některé chráněné rostliny a druhy vzácného hmyzu.

[4] Zaječí skok je nejstarší přírodní rezervací na Vysočině, která byla vyhlášena již v roce 1933. Ale už v roce 1924 ji na svém území za soukromou rezervaci vyhlásil statkář Leopold Kosovský. Území je pozoruhodnou botanickou lokalitou, kde na poměrně malé ploše rostou druhy různého geografického původu s rozdílnými stanovištními nároky (jak teplomilné, tak i podhorské a horské druhy rostlin). Nejvzácnějším zdejším druhem je drobná kapradinka skalní. Ve sklalách pravidelně hnízdí výr velký a v okolí řeky lze spatřit i ledňáčka říčního.

[5] Zajímavosti v Jihlavě:

Brána Matky Boží: Vznikla v době výstavby města a hradebního systému na počátku 2. poloviny 13. století je typickým symbolem města a jedinou branou, která se zachovala z pěti středověkých městských bran. V letech 1508-1509 byla původní věž brány sнесena a postavena nová pozdně gotická brána s vysokým průjezdem s hrotitými portály. V lednu 1995 následkem nevhodného hydrologického zásahu těleso brány pokleslo, takže byla následně staticky zajišťována. Koruna brány však byla značně porušená, takže v roce 1996 byla rozebrána a znovu postavena. V současnosti je brána přístupná veřejnosti jako vyhlídková věž. V roce 2006 zde byla umístěna výstava reprodukcí obrazů akademického malíře Gustava Kruma „Z historie Jihlavy“, který je rovněž znám jako ilustrátor knih Jaroslava Foglara. Vystavené obrazy dokumentují nejdůležitější historické události v životě města. Další stálou expozici na bráně tvoří výstava s názvem Jihlavská pevnost - tematicky zaměřená na vznik a vývoj opevnění v Jihlavě.

Otevírací doba: so - ne 10.00 - 13.00, 14.00 - 18.00, Vstupné: dospělí 25 Kč, děti 15 Kč.

Opevnění: Hradby byly budovány kolem vznikajícího města krátce po jeho založení před polovinou 13. století. Tříkilometrové opevnění tvořila vnitřní hradební zeď vysoká 6 metrů, široký parkán s parkánovou zdí a příkop hluboký až 7 metrů. Hlavní hradební zeď zpevňovaly věže, v parkánovém pásu byly bašty. Bašty zesilovaly i val před příkopem. V 15. století byla budována předsunutá zemní opevnění, valy a násypy, na konci třicetileté války vybudovali Švédové systém bastionů. Rozvoj dělostřelby však ukázal, že pevnosti tohoto typu jsou překonány. V roce 1755 byla jihlavská pevnost zrušena, součásti opevnění rozebírány a věže se změnilly na obydlí. V první polovině 19. století byly zbourány brány, jejichž úzké průjezdy bránily rozvíjející se dopravě. Z pěti bran zůstala zachována jen jediná - brána Matky Boží. Dodnes zachovaný pás hradeb je rekonstruován podle barokní podoby ze 17. století, parkán je parkově upraven. Poslední zachovaný zbytek hradebního příkopu je možné vidět ve Věžní ulici.

Otevírací doba hradebního parkánu: 6:30 - 22:00, vstup zdarma.

Vyhlídková věž kostela sv. Jakuba Většího: Stavba severní věže (63m), která původně sloužila městu jako věž strážní, byla dokončena počátkem 14. století. Měla jehlancovou střechu a v průčelí figurální malbu. V roce 1561 je v historických pramenech doložena činnost věžníka a jeho dvou pomocníků - ti troubili hodiny, fanfárami vítali vzácné hosty a hlídali město před ohněm a nepřáteli. Poslední věžník opustil věž v roce 1924, kdy byla funkce věžníka zrušena. Věž byla pro veřejnost zpřístupněna v červnu 1991 v rámci oslav 555. výročí přijetí basilejských kompaktát. Ochoz je ve výšce 40 m – tedy 556 m nad mořem - a nabízí pohled do širokého okolí.

Otevírací doba: so - ne 10:00 - 13:00, 14:00 - 18:00, Vstupné: dospělí: 20 Kč, děti, studenti, důchodci: 10 Kč

Masarykovo náměstí: Patří svou rozlohou (36 653 m²) k největším historickým náměstím u nás.

Pravidelný půdorys historického centra města s velkým náměstím uprostřed byl dán stavebním řádem krále Přemysla Otakara II. Na místě dnešního obchodního domu stávala až do roku 1974 skupina domů (tzv. Krecl) doložených již koncem 13. století, jejichž funkce pravděpodobně souvisela s právem skladu.

Mariánský sloup: Mariánský (morový) sloup byl postaven na náměstí v roce 1690 jako poděkování za ochranu před morovou epidemií. Na vrcholu je umístěna kopie sochy „Immaculaty“, jejíž originál se nachází v historické budově radnice. Na nárožích podstavce jsou sochy sv. Františka Xaverského, sv. Josefa, sv. Šebestiána a sv. Jakuba. V blízkosti sloupu je umístěna pamětní deska Evžena Plocka, který se v roce 1969 nedaleko odtud upálil na protest proti sovětské okupaci.

Hraniční kameny: Na území města se nacházejí celkem čtyři hraniční kameny ve tvaru komolého jehlanu. Byly postaveny v roce 1750 z rozhodnutí Marie Terezie jako řešení předchozího sporu o průběh zemské hranice mezi Čechami a Moravou severně od řeky Jihlavy. Proto každý z nich nese znaky obou zemí.

ZOO: Zoologická zahrada leží v údolí řeky Jihlávky v lesoparku, 10 minut pěší chůze od centra města. Na ploše 6,5 ha je zde v současné době chováno přes 400 zvířat ve 100 druzích. ZOO byla založena v roce 1957 a stala se jednou z prvních ZOO bez mříží v ČR. Je známá především ojedinělými odchovy vzácných druhů zvířat. Otevřeno má celoročně každý den. Děti mohou využívat netradičně řešený dětský koutek s kontaktní ZOO. Každoročně zde v letních měsících probíhá komentované krmení zvířat a ukázky výcviku dravců a sov. Expozice africké vesnice Matongo je nejrozsáhlejším komplexem afrických chýší ve střední Evropě.

Otevírací doba: 9.00 - 17.00, Vstupné: 80 Kč dospělí, 40 Kč děti, důchodci, studenti.